

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

18.4.2024

Suojainten oikea käyttö

Suojainten tarkoituksena on suojata potilasta ja työntekijää mikrobikontaminaatiolta. Suojaimet valitaan aina käyttötarkoituksen mukaan riippuen hoitotilanteesta ja suojaustarpeesta. Suojaimet ovat aina potilas- ja toimenpidekohtaisia, ne riisutaan välittömästi käytön jälkeen ja laitetaan suoraan roskiin. Suojaimia käytetään varotoimiluokan ohjeistuksen mukaisesti. Kädet desinfioidaan aina ennen suojainten pukemista ja niiden riisumisen jälkeen.

Suojakäsineet

Suojakäsineet ovat kertakäyttöiset, potilas- ja työvaihekohtaiset. Suojakäsineet valitaan hoitotilanteen ja -tehtävän vaatiman puhtaustason mukaan (steriili/tehdaspuhdas). Henkilökohtaisia monikäyttöisiä suojakäsineitä käytetään elintarvike-, siivous- ja välinehuoltotehtävissä. Katso myös [Suojakäsineiden käyttöohje](#).

Suojaesiliina ja -takki

Suojaesiliina ja -takki valitaan hoitotilanteen ja suojaustarpeen mukaan. Suojaesiliinan ja -takin tarkoitus on estää työasun likaantuminen ja/tai kastuminen eritteillä. Suojaesiliina ja -takki ovat kertakäyttöisiä ja hoitotilannekohtaisia. Käytön jälkeen ne laitetaan välittömästi jätteisiin ja desinfioidaan kädet. Monikäyttöiset konepesun kestävät suojaesiliinat, joita käytetään esim. potilaita suihkutettaessa, desinfioidaan jokaisen potilaan välillä ja laitetaan käytön jälkeen pyykkiin.

Suu-nenäsuojus

Suu-nenäsuojusta käytetään aseptiikkaa vaativissa tehtävissä ja toimenpiteissä toimenpidekohtaisesti. Tarkoituksena on estää pisaroiden ja niiden mukana mikrobien pääsy työntekijän suusta, nenästä ja nielusta potilaaseen, avoimeen haavaan tai muuhun vastaavaan paikkaan. Suu-nenäsuojusta käytetään myös suojaamaan työntekijää potilaan infektiolta tai estämään roiskeiden joutuminen työntekijän suuhun.

Suu-nenäsuojus asetetaan kasvoille huolellisesti ja tiiviisti. Käytön aikana sitä ei kosketella käsin eikä lasketa kaulalle tai nosteta otsalle. Käytön jälkeen suu-nenäsuojus riisutaan välttämättä koskemasta suojuksen etuosaan ja laitetaan välittömästi jätteisiin. Kädet desinfioidaan suojuksen riisumisen jälkeen. Suu-nenäsuojus ei suojaa ilmanteitse tarttuvilta taudeilta. Ilmavarotoimitilanteissa henkilökunta käyttää hengityksensuojainta (FFP3).

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

18.4.2024

Silmäsuojus

Käytetään estämään veri- ja eriteroiskeiden pääsy silmiin erityisesti toimenpiteissä. Silmäsuojus suojaa myös sivulta tulevilta roiskeilta. Omat silmälasit eivät anna riittävää suojaa roiskeilta. Silmäsuojukset ovat joko kerta- tai monikäyttöisiä. Kertakäyttöiset laitetaan käytön jälkeen jätteisiin. Monikäyttöiset silmäsuojukset huolletaan valmistajan ohjeiden mukaisesti. Kädet desinfioidaan silmäsuojuksen riisumisen jälkeen.

Hiussuojus

Hiussuojus suojaa aseptisia alueita (esim. leikkaushaava), hiuksilta ja hilsepartikkeleilta sekä niiden mukana seuraavilta mikrobeilta. Hiussuojus suojaa myös työntekijää veri- ja eriteroiskeilta. Hiussuojuksen tulee peittää kaikki hiukset. Samaa hiussuojusta voi käyttää koko työvuoron ajan. Mikäli hiussuojus riisutaan työvuoron aikana, se laitetaan jätteisiin ja vaihdetaan uuteen. Hiussuojuksen käsittelyn jälkeen kädet desinfioidaan.

Hiussuojus kuuluu operatiivisissa toimenpiteissä toimenpideasuun. Leikkaussalitoiminnassa koko leikkausryhmä käyttää hiussuojusta. Suojusta käytetään myös elintarvikesäännösten mukaisissa työtehtävissä, lääkkeiden valmistuksessa, steriloitavan tavarain tai muun vastaavan materiaalin pakkaamisessa.

Työkengät ja kengänsuojukset

Eritteillä tahriintuneet jalkineet puhdistetaan välittömästi desinfektioaineella. Kengänsuojukset ovat tarpeettomia infektioiden torjunnan kannalta, koska infektiot eivät leviä kenkien välityksellä.

Katso myös ohje: [Suojainten pukeminen ja riisuminen hihallista suojaesiliinaa käytettäessä](#)